

Examen VMBO-KB

2018

tijdvak 2
dinsdag 19 juni
13.30 - 15.30 uur

Nederlands CSE KB

Bij dit examen horen een bijlage en een uitwerkbijlage.

Beantwoord alle vragen en maak alle opdrachten in de uitwerkbijlage.

Dit examen bestaat uit 23 vragen, een samenvattingsopdracht en een schrijfoopdracht.

Voor dit examen zijn maximaal 51 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Tekst 1 Test maaltijdboxen

4p 1 **Zoekend lezen**

Lees eerst de vragen en zoek vervolgens de antwoorden op in de tekst.

- 1 Hoeveel maaltijdboxen zijn er getest?
- 2 Welke twee ingrediënten raadt de schrijver van dit artikel aan om zelf in huis te hebben?
- 3 Bij welke aanbieder moet je de maand volmaken als je het abonnement opzegt?
- 4 Welke twee aanbieders van maaltijdboxen hebben als pluspunt dat ze een uitgebreid bewaaradvies geven bij de inhoud van de box?
- 5 In welke maaltijdbox vind je **geen** recepten?
- 6 Bij welke aanbieder van maaltijdboxen kun je uitsluitend wijzigingen per telefoon of e-mail doorgeven?
- 7 Wat is de prijs van de duurste maaltijdbox?
- 8 Hoeveel consumenten zijn benaderd met vragen over maaltijdboxen?
- 9 Wat is het maximaal aantal personen dat kan eten van een maaltijdbox?

Tekst 2 Alles in het Engels

11p 2 **Samenvattingsopdracht**

Vat de tekst 'Alles in het Engels' samen in maximaal 210 woorden.

Besteed daarbij alleen aandacht aan de volgende onderdelen:

- 1 Twee manieren waarop je tegen het gebruik van Engelse woorden in het dagelijks taalgebruik kunt aankijken;
- 2 Hoe taalwetenschapper Van der Sijs aankijkt tegen het gebruik van Engelse leenwoorden in het Nederlands;
- 3 De verklaring van Van der Sijs voor de invloed van een taal op andere talen;
- 4 De reden die Van der Sijs geeft hoe het komt dat de Nederlandse taal niet verdwijnt;
- 5 De uitleg volgens Van der Sijs die verklaart waarom veel bedrijven Engels gebruiken;
- 6 De belangrijkste reden volgens Van der Sijs waarom bedrijven vaak Engelse woorden gebruiken;
- 7 De twee redenen waarom Van der Sijs problemen heeft met de toegenomen invloed van het Engels in het onderwijs;
- 8 Het advies dat Van der Sijs heeft voor het onderwijs;
- 9 De twee tips die Van der Sijs geeft aan mensen die zich ergeren aan het veelvuldig gebruik van Engelse leenwoorden.

Maak er een goedlopend geheel van. Gebruik volledige zinnen waarbij de tekstverbanden duidelijk weergegeven worden. Noem niet onnodig

voorbeelden. Tel de woorden en zet dat aantal onder je samenvatting.
Zet de titel erboven.

Tekst 3 Bartiméus Sonneheerdt wordt bedankt!

Op de foto zie je van links naar rechts de volgende personen:
Suleima (4% zicht), Patrick (9% zicht), Marinda (0% zicht), Daniël (0%
zicht), Petra (2% zicht), Ramona (2% zicht), Lieke (100% geblindeerd),
Dennis (100% geblindeerd) en Wilco (100% teamleider).

- 1p 3 Het belangrijkste doel van deze tekst is om mensen over te halen om
donateur te worden van Bartiméus.
Welk doel heeft deze advertentie nog meer?
- A amuseren met ervaringen van slechtziende bergbeklimmers
 - B informeren over wat Bartiméus betekent voor mensen met
beperkingen
 - C laten zien dat mensen met een visuele beperking volwaardig kunnen
functioneren
 - D waarschuwen voor de gevaren van bergbeklimmen met een beperkt
zicht
- 1p 4 In de advertentietekst staan veel bedankjes.
Wat wil de maker van de advertentie hiermee aangeven?
- A Dankzij Bartiméus is er veel bereikt voor mensen met een beperking.
 - B Men kan de Kilimanjaro niet beklimmen zonder de hulp van Bartiméus.
 - C Zonder Bartiméus was er geen tv-programma over mensen die de top
bereiken.
- 1p 5 Welk deel uit de afbeelding past het best bij de zin “Er is al veel gedaan,
maar er is nóg meer te doen”?
- A de lachende gezichten van alle deelnemers
 - B de meeste deelnemers hebben een wandelstok
 - C Wilco (rechts op foto) wijst met zijn stok naar de top van de berg

Tekst 4 Natuur + film = voorspellen

- 1p 6 Welke zin past het best bij de titel van deze tekst?
- A Bij het maken van natuurfilms is het belangrijk om te weten wanneer je wat kunt verwachten.
 - B Bij het maken van natuurfilms is het lastig te voorspellen hoe dieren zich tijdens het filmen gedragen.
 - C Het goed voorspellen van het weer is voor natuurfilms erg belangrijk.
 - D Het is moeilijk te voorspellen of de financiering van een natuurfilm rondkomt.
- 1p 7 Bij het maken van natuurfilms moet Ruben Smit rekening houden met een aantal zaken.
Waar draait het volgens Ruben Smit echter vooral om bij het maken van natuurfilms?
- A enthousiasme
 - B financiering
 - C prijzen winnen
 - D verwachtingen
- 1p 8 Welke kopje past het best boven alinea 5?
- A Als kind en tiener
 - B De vos op jacht
 - C Het kan en moet beter
 - D Veel voorbereidingstijd
- 1p 9 Wat gebeurt er in de alinea's 5 en 6?
De schrijver
- A beschrijft de manier waarop Ruben Smit zich heeft ontwikkeld.
 - B geeft een verschil aan tussen natuurfilms van de BBC en van de Franse televisie.
 - C noemt enkele kenmerken van natuurfilms.
 - D schetst het proces van het maken van de film.
- 1p 10 Alinea 6 eindigt met een vergelijking tussen de film 'De nieuwe wildernis' en de te maken film over de Waddenzee.
In welke alinea of alinea's gaat deze vergelijking verder?
- A de vergelijking gaat niet verder na alinea 6
 - B in alinea 7
 - C in alinea 8
 - D in alinea 7 en 8
- 1p 11 Ondanks mogelijke tegenslag heeft Ruben Smit er wel vertrouwen in dat alles goed gaat met zijn Waddenfilm.
→ Uit welke zin van de tekst blijkt dat het duidelijkst? Citeer de zin.

- 1p 12 Ruben Smit heeft ideeën over hoe natuurfilms eruit moeten zien. Welke filmopname past het best bij zijn visie op natuurfilms?
- A De geboorte van een das en het volgen van het dier tot hij het nest verlaat, omdat het één dier op een uniek moment is.
 - B De trek van een zwerm ganzen naar het zuiden, omdat het om een groot aantal dieren gaat dat ons land verlaat.
 - C Een buizerd die op jonge dieren jaagt, omdat de actie typisch is voor natuurbeleving.
 - D Een hevige regenbui compleet met zware windstoten, omdat dit een typisch Nederlands verschijnsel is.
- 1p 13 Hoe eindigt deze tekst?
De laatste zin geeft vooral een
- A aanbeveling.
 - B nieuw gegeven.
 - C samenvatting.
 - D toekomstverwachting.

Lees onderstaande tekst voordat je vraag 14 beantwoordt.

In de aanloop naar de film heeft de Waddenvereniging de volgende reactie geplaatst.

Educatie in aanloop van Waddenfilm gaat los!

Waddenfilm | 29-12-2015 | 13:22

(1) De Waddenvereniging, de Waddencentra en andere partners gaan samen met filmmaker Ruben Smit scholieren meer bij het Werelderfgoed Waddenzee betrekken.

(2) “Waar voorheen een bioscoopfilm vaak werd opgevolgd met een educatieprogramma, draaien we het nu eens om”, zegt filmmaker Ruben Smit, “we beginnen met materiaal voor scholieren en zien dat ook als opmaat naar een bioscoopfilm. Die willen we tijdens het jaar van de Culturele Hoofdstad Leeuwarden in 2018 in première zien gaan. Op deze manier betrekken we vanaf nu de jeugd er al bij, wie weet wat dat nog voor verrassingen gaat opleveren.”

(3) De Waddenvereniging heeft de ambitie om zo veel mogelijk Nederlanders te bereiken en ieder kind een keer het wad te laten beleven. De vereniging heeft daarom de samenwerking met Ruben Smit en partners in het gebied opgezocht om gezamenlijk de bekendheid en trots op Werelderfgoed Waddenzee te vergroten. “Nederland heeft in z’n achtertuin het grootste intergetijdengebied ter wereld, dat zich qua natuurkwaliteiten mag meten met gebieden als het Great Barrier Reef in Australië en de Grand Canyon in Amerika. Het lijkt mij logisch dat scholieren daar les in krijgen. Daar valt nog een wereld te winnen”, zegt Arjan Berkhuisen, directeur van de Waddenvereniging.

- 1p 14 Wat is voor de Waddenvereniging het belangrijkste doel van deze film?
De Waddenvereniging wil samenwerken met Ruben Smit
- A om de film onder de aandacht van scholieren te brengen.
 - B om een educatieprogramma bij de film op te zetten.
 - C om Leeuwarden als culturele hoofdstad te promoten.
 - D om scholieren te betrekken bij het maken van de Waddenfilm.

Tekst 5 Wie schrijft die blijft, maar hoe lang nog?

- 1p 15 Wat is het onderwerp van deze tekst?
- A de toekomst van het schrijfonderwijs
 - B geen schrijfonderwijs meer op scholen
 - C het verschil tussen schrijven op iPads en zelf schrijven
 - D iPads vervangen het schrijfonderwijs
- 1p 16 Voor welk publiek is dit artikel bedoeld?
- A voor leerlingen van de basisschool
 - B voor leraren op de basisschool
 - C voor lezers van de Leeuwarder Courant
 - D voor mensen die geïnteresseerd zijn in Finland
- 1p 17 In alinea 4 spreekt Baukje Scheppink over een interessant experiment.
Hoe sluit alinea 5 aan op alinea 4?
In alinea 5 geeft Baukje Scheppink
- A een conclusie van het experiment.
 - B een samenvatting van het experiment.
 - C een kritische opmerking bij het experiment.
 - D een vervolg op het experiment.
- 2p 18 In welke drie alinea's worden voordelen van het met de hand schrijven genoemd?
→ Schrijf de nummers van de drie alinea's in de uitwerkbijlage.
- 1p 19 Kim Kampman heeft een mening over het aanleren van schrijven.
Welke uitspraak past het best bij haar mening?
- A Leerlingen moeten zelf kiezen of ze wel of niet willen leren schrijven.
 - B Leerlingen moeten zelf kunnen kiezen of ze los of aan elkaar willen schrijven.
 - C Schrijven is noodzakelijk voor de motorische ontwikkeling van kinderen.
 - D Schrijven kost veel tijd en je kunt die tijd beter aan andere vaardigheden besteden.

- 1p 20 Baukje Scheppink en Kim Kampman hebben allebei een mening over het schrijfonderwijs in Nederland.
Waarover zijn zij het eens?
Ze zijn het erover eens dat
- A het aan elkaar leren schrijven het belangrijkste is.
 - B het belangrijk is dat kinderen hun motoriek goed ontwikkelen.
 - C het digitaliseren van het onderwijs een verrijking is voor kinderen.
 - D het een probleem is als kinderen hun eigen handschrift ontwikkelen.
- 1p 21 In alinea 9 zegt Kim Kampman dat ze haar presentaties standaard begint met het ontkrachten van een misverstand.
Welke zin past het best in de presentatie van Kim Kampman?
Op onze school
- A besteden we aandacht aan leren schrijven met pen.
 - B schrijven kinderen van jongs af aan op hun iPad.
 - C leren kinderen typen in plaats van schrijven.
 - D vind je geen pennen en papier.
 - E werken we uitsluitend met iPads.
- 1p 22 Welke conclusie staat in de laatste alinea?
- A Het is onduidelijk of er in de toekomst nog aandacht is voor schrijfonderwijs.
 - B Finland blijft vooroplopen in onderwijsland.
 - C In de toekomst gaan meer docenten werken met iPads in de klas.
 - D Steeds meer scholen zullen een Steve Jobschool worden.
- 1p 23 Hoe kun je de hoofdgedachte van deze tekst het best weergeven?
Het schrijfonderwijs in Nederland
- A dient met iPads te worden gemoderniseerd.
 - B is ondanks de digitalisering nog steeds erg belangrijk.
 - C kan net zo goed in blokletters aangeleerd worden.
 - D zal binnen nu en tien jaar volledig verdwijnen.
- 1p 24 Wat is het doel van de schrijver met deze tekst?
De schrijver wil de lezer
- A duidelijk maken dat het schrijfonderwijs wellicht overbodig is in de toekomst.
 - B ertoe aansporen om een keuze te maken tussen schrijfonderwijs of het gebruik van een iPad.
 - C ervan overtuigen dat het schrijfonderwijs in de toekomst helemaal zal verdwijnen.
 - D informeren over de effecten van een tablet of computer op het schrijven met de hand op school.

Situatiebeschrijving

Elk jaar organiseert jouw school een themadag en dit jaar staat de dag in het teken van taal. Op die dag worden er allerlei workshops gegeven die met taal te maken hebben. Het thema van dit jaar is 'Schrijven op school... van schrijffletter naar drukletter?'. Een projectteam organiseert die dag en het team is nog op zoek naar leerlingen die meehelpen in de organisatie.

In de les Nederlands hebben jullie de tekst 'Wie schrijft die blijft, maar hoe lang nog?' besproken en jij hebt een duidelijke mening over het nut van schrijfonderwijs op school. Vandaar dat je je aanmeldt voor het projectteam.

De basisschool waar jij als kind op hebt gezeten is een Steve Jobsschool geworden. Jij wilt de directeur van de basisschool, Pieter Beekenkamp, uitnodigen om tijdens de themadag een workshop te verzorgen over het 'moderne' schrijven met de tablet. De projectgroep is enthousiast en staat achter jouw idee. Je besluit de directeur van de basisschool een e-mail te sturen.

In de e-mail stel je jezelf voor met je naam en school en je beschrijft een herinnering aan jouw tijd op de basisschool. Daarna vermeld je de aanleiding van je e-mail: de themadag op jouw school over schrijven op school. Jij hebt een mening over het nut van schrijfonderwijs op school en je geeft jouw mening in de e-mail.

Vervolgens vraag je of hij een workshop wil verzorgen op jouw school. In je e-mail leg je hem enkele ideeën voor de workshop voor. Je wilt graag dat hij ingaat op de verschillen tussen vroeger en nu en op welke manier het schrijfonderwijs geregeld is op zijn Steve Jobsschool. Die twee vragen vermeld je in de e-mail. Je wilt graag dat het een actieve workshop wordt, dus je vraagt of hij tablets mee kan nemen ter ondersteuning van de workshop. Verder vraag je of er kosten zijn verbonden aan het geven van de workshop. Tot slot geef je aan dat je op een snelle reactie hoopt.

13p **25 Opdracht**

Schrijf een e-mail aan Pieter Beekenkamp, de directeur van jouw basisschool. Een aantal gegevens is al voorgedrukt in de uitwerkbijlage. Vermeld het onderwerp van je e-mail in de onderwerpregel. Gebruik voor je e-mail de gegevens uit de situatiebeschrijving en eventueel de tekst “Wie schrijft die blijft, maar hoe lang nog?”. Gegevens die niet in de opdracht vermeld staan, moet je zelf bedenken.

Besteed in je e-mail aandacht aan de volgende punten:

- jezelf voorstellen met naam en school;
- persoonlijke herinnering aan jouw tijd op de basisschool;
- aanleiding brief: de themadag;
- eigen mening over het nut van schrijfonderwijs op school;
- uitnodiging om workshop te verzorgen tijdens de themadag;
- vraag om in workshop in te gaan op de verschillen tussen vroeger en nu;
- vraag om in zijn workshop aandacht te besteden aan het schrijfonderwijs op zijn Steve Jobsschool;
- verzoek om tablets mee te nemen om te gebruiken voor de workshop;
- vraag of er kosten verbonden zijn aan het geven van de workshop;
- beleefd verzoek om snelle reactie.

Sluit je e-mail af met ‘Met vriendelijke groet,’ en je voor- en achternaam.

Let op: Zorg ervoor dat je tekst minimaal uit 100 woorden bestaat. Bij minder dan 100 woorden krijg je geen punten voor taalgebruik.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.